

Eigarskapsmelding 2019

VØR

Volda og Ørsta Reinholdsværk IKS

Innhold

Formål med eigarskapsmelding.....	3
Prinsipp for styring.....	3
Om representantskapet	3
Om styret	4
Formål med eigarskap	5
Volda og Ørsta Reinhaldsverk IKS (VØR)	5
Andre eigarskap- Retura Søre Sunnmøre AS og Retura Norge AS	6
Strategiske mål	8
Tidlegare mål og status	8
Nye internasjonale og nasjonale mål- frå 2020	9
Samfunnsansvar.....	10
Ytre- miljø	10
Likestilling	10
Openheit	10
Etiske retningslinjer	10
ISO 9001	11

Formål med eigarskapsmelding

Kommunestyra har vedteke at Volda og Ørsta Reinhaldsverk IKS (VØR) skal levere eigarskapsmelding kvart år. Det starta vi med i 2018 og har frå i år av utvikla den slik at den no fullt ut følgjer KS sin rettleiar «Anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll». Kva meldinga inneheld kjem fram i dei neste 4 kulepunkta nedanfor:

- Eigarskapsmelding har som formål å auke eigarkommunane si kunnskap om drift og resultat i sine eigarselskap, samt definere rammar for styring og kontroll av selskapet si verksemd.
- Eigarmeldinga er meint å vere eit verktøy for både folkevalde og administrasjon. Eigarskapsmeldinga skal behandlast i kommunestyret og bør også ta for seg styringa av interkommunale samarbeid.
- Ei eigarskapsmelding er med på å sikre eit godt grunnlag for kommunane slik at dei kan ta ei aktiv rolle i eigarskapet, samtidig som den tydeliggjer ansvaret til dei folkevalde.
- Eigarskapsmeldinga vil gå innpå juridisk styringsgrunnlag, i tillegg vil den innehalde ein formålsdiskusjon og selskapsstrategi med tilhøyrande styringsdokument. Eigarskapsmeldinga tek til slutt sikte på å gi eit oversyn over selskapet sitt arbeid og samfunnsansvar knytt til miljø, likestilling, transparens og etikk.

Prinsipp for styring

Etter lov om interkommunale avfallselskap (jf. IKS-lova §1) kan berre kommunar, fylkeskommunar eller andre interkommunale selskap opprette eit interkommunalt selskap. For interkommunale selskap skal det utviklast ein skriftleg selskapsavtale som deltakarane i form av kommunestyret skal vedta (jf. IKS-lova §4).

Det er viktig at kommunestyra som eigarar i det interkommunale selskapet får kunnskap og innsikt i organisering og styringsmoglegheiter i selskapet dei har ein eigardel i. Eigarane har samla sett eit uavgrensa ansvar for selskapet sine pliktar. Eigarkommunane har instruksjonsrett og utøvar eigarstyring gjennom valde medlemmar i representantskapet. Medlemmar i representantskapet og i styret skal kjenne til roller, styringslinjer og ansvarsdeling.

Om representantskapet

VØR sitt eigarorgan og øvste mynde er representantskapet. Etter kommunevalet kvart fjerde år, vel kommunestyra eit representantskap for VØR. Annakvart år vel representantskapet nytt styre for VØR. Gjennom IKS-lova er det gitt at representantskapet skal fastsette selskapsavtale, budsjett, økonomiplan og rekneskap for selskapet.

I 2019 hadde representantskapet til VØR 4 representantar frå Volda kommune, og 4 representantar frå Ørsta kommune. Samansetninga fram til 16.12.2019 var slik:

Volda kommune	Ørsta kommune
Jan Henning Egset (Leiar) Arne Oddmund Torvik Toril Hasfjord Bjørneset Hild Våge	Aslaug Marit Øyehaug (Nestleiar) Bjørn Helset Pauline Vinjevoll Jostein O. Mo

Dag Sveinung Aarflot (vara for Hild Våge) Margrete Trovåg (vara for Jan H. Egset) Margrete Bjerkvik (vara for Toril H. Bjørneset) Eiliv Halkjelsvik (vara for Oddmund Torvik)	Ingvild Aasen (vara for Jostein O. Mo) Frida Gillberg (vara for Bjørn Helset) Kari Aamaas (vara for Aslaug Marit Øyehaug) Håkon Fivelstad Tennås (vara for Pauline Vinjevoll)

Den 16.12.2019 konstituerte representantskapet seg etter kommunevalet i september, og fekk slik samansetning og leiarskap:

Volda kommune	Ørsta kommune
Jan Henning Egset (Leiar) Eldar Engelund Ingebjørg Osdal Torill Hasfjord	Ingvild Aasen (nestleiar) Pauline Vinjevoll Kristin Riise Olav Hope
Jørgen Amdam (vara for Jan Henning Egset) Arne Oddmund Torvik (vara for Eldar Engelund) Lin Storm Traagstad (vara for Ingebjørg Osdal) Ann Charlotte Fiskarstrand (Vara for Torill Hasfjord)	Dalana-Michelle Storebø (Vara for Kristin Riise) Børge Bornstein (vara for Olav Hope) Aslaug Marit Øyehaug (vara for Ingvill Aasen) Einar Holsvik (vara for Pauline Vinjevoll)

Om styret

Styret vert valt for ein periode på to år om gongen og har ansvaret for å sjå til at drifta vert drive i samsvar med dei avgjerslene og retningslinjene som er fastsette av representantskapet. Styret er samansette av 2 eigaroppnemnde menn og 2 eigaroppnemnde kvinner og tilfredsstillar såleis kravet om 50 % kjønnsbalanse. Styret skal fungere som ein støttefunksjon og representere selskapet sitt behov og bør dermed ha forskjellig og supplerande kompetanse innan økonomi, organisasjon og om marknaden som selskapet operera i. Styret tilset dagleg leiar og fører tilsyn med dagleg leiar sin leiing av selskapet. Dagleg leiar rapporterer og står ansvarleg overfor styret. Styret skal ha fagleg innsikt og ta ei aktiv rolle i selskapets formål. Det er opp til eigarkommunane sjølv å bestemme kva kompetanse og kapasitet som ein ventar av sine styremedlemmar.

I 2019 hadde styret i VØR 3 menn og 2 kvinner. Samansetninga lyder slik:

Styremedlem	Personleg vara medlem
Jon Helge Bjørndal (Styreleiar)	Wenche Volle
Ann Britt Våge Fannemel (Nestleiar)	Erlend Krumsvik
Helge Standal	Anne Natvig
Anne Ellingsen	Ivar Krøvel-Velle
Ove Myklebust (representant for tilsette i VØR)	Edle Holmin (vara tilsettere representant)

I 2020 skal det veljast nytt styre og i den samanheng har representantskapet sett ned ei valnemnd som skal kome med tilråding om medlemmar og numerisk vara medlemmar. Slik kommunestyra har vedteke.

I KS sin rettleiar «anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll» blir det vist til at det burde gjennomførast obligatorisk opplæring av og informasjon til folkevalde i representantskap og styre . Det er anbefalt at dette blir gitt gjennom obligatoriske kurs eller eigarskapssamlingar i løpet av dei første 6 månadene som folkevald og etter 2 år. Den 16 desember hadde vi felles opplæring av alle

valde representantar og vara representantar. Vidare opplæring vert å følgje opp i 2020. Kontrollutval sekretariatet skulle ha eit kurs vinteren 2020 og Avfallsforum Møre og Romsdal har planlagt eit kurs for medlemmar i styra for avfallsselskapa i mai 2020. Det er og planlagt synfaring med vidare opplæring med det nye styret innan første året som folkevald. Pandemien Covid-19, har gjort at disse opplæringstiltaka er utsette i tid.

Formål med eigarskap

Kommunar har plikter og rettar gjennom Ureiningslova (jf. FL § 30) for handtering av avfall frå hushald. Pliktene viser til at kommunen skal sørge for innsamling av avfallet frå hushald, dei skal ha eit forsvarleg tilbod for levering av farlig avfall frå hushald og mindre mengder farlig avfall frå verksemder. I tillegg skal kommunen ha avfallsanlegg for avfall frå hushald (jf. FL § 29). Rettar har kommunane i form av at dei har monopol på avfallet frå hushald. Andre aktørar kan ikkje samle inn slikt avfall utan deira samtykke. Kommunane har delegert ansvaret for å ta vare på disse pliktene til VØR.

Volda og Ørsta Reinhaldsverk IKS (VØR)

VØR er organisert som eit interkommunalt avfallselskap der kommunane Volda og Ørsta har ein eigardel på 50% kvar. VØR forvaltar og driftar ei lovpålagt verksemd på vegne av eigarkommunane, og har såleis bestemte krav og mål å rapportere til eigarane sine. Selskapet ligg i Hovdebygda i Ørsta kommune og har som sitt formål å oppfylle kommunane sine plikter relatert til innsamling av hushaldsavfall jamført Ureiningslova og vedtekne renovasjonsforskrifter. Pliktene inneberer innsamling, lagring og transport av nemnt avfall og handtering av slam. På miljø- gjenbruksstasjonen kan innbyggjarane levere frå seg vanleg avfall frå hushald og opptil 1000 kilo farleg avfall og 500 kilo PCB-holdige isolerglasvindauge i året per abonnent.

Tabell under viser til gebyrfordeling mellom dei to eigarkommunane i 2019.

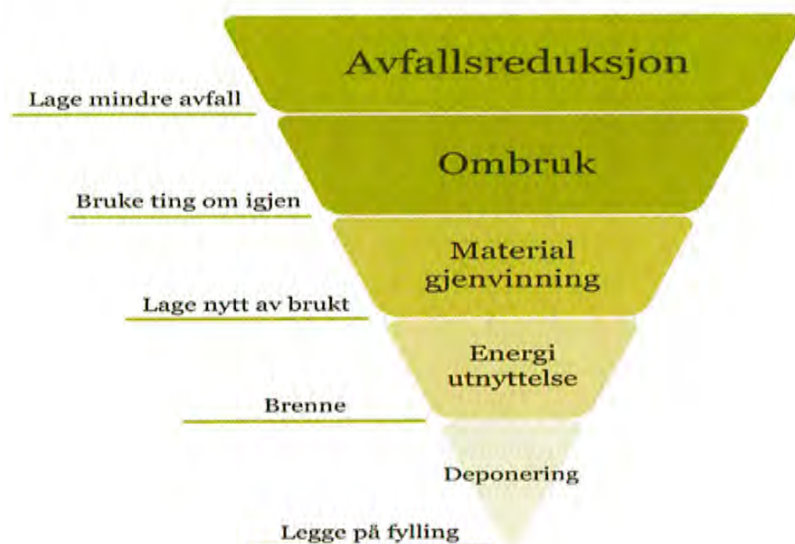
Gebyrfordeling:

Kommune	Hushaldningar	Fritidshus	Totalt
Ørsta	4703	637	5340
Volda	4139	407	4546
Totalt	8842	1044	9886

I dei to eigarkommunane til VØR er det busett 20 090 innbyggjarar (21 264 ved inngang til 2020). Av desse er 8842 registrert som privatabonnentar. I tillegg handterer VØR hushaldningsavfallet til 1044 fritidshusabonnentar.

Utgifter knytt til innsamling og behandling av avfall frå hushald skal finansierast gjennom avfallsgebyret som blir kravd av abonnentane etter FL § 34 jf. kap 15 i avfallsforskriften. Kommunane har høve til å differensiere gebyret, noko dei har gjort sidan år 2000. Prinsippet med avfallsgebyret er at totalinntekter frå behandlinga av avfall frå hushald er i tråd med sjølvkostprinsippet. Differensiering skal fungere som eit virkemiddel for å redusere mengdene med avfall og auke materialgjenvinningsgraden.

VØR er ei monopolverksemd som skal oppfylle eigarane sine krav til kostnadseffektiv leveranse av tenester innan miljø og avfall. I tillegg til å oppfylle eigarane sine lovpålagte plikter, legg både norsk og internasjonal avfallspolitikk føringar for korleis VØR operera og kva mål selskapet skal jobbe mot. Avfallspyramiden under viser kva prioriteringar avfallsbransjen skal ha, rangert frå høgast prioritering (øvt) til mindre (nedst). VØR differensierer avfallsgebyret gjennom volum (totale avfallsmengder). Den som produserer mest avfall, skal også betale meir. Dette er ein differensieringsmetode som tek sikte på å stimulere til avfallsreduksjon, ombruk og auka materialgjenvinning.

Andre eigarskap- Retura Søre Sunnmøre AS og Retura Norge AS

Til å handtere avfall som kjem frå næringslivet oppretta VØR i 2004 eit heileigd dotterselskap, Retura Søre Sunnmøre (RSS), som har ansvar for innsamling og behandling av næringsavfall. Retura Norge AS er ei franchisekjede eigd av private og offentlege aktørar i avfallsbransjen. VØR eig 30 aksjar i Retura Norge AS og sikrar vårt dotterselskap Retura Søre Sunnmøre gjennom denne eigarskapen tilgang til kundar som har landsdekkande avtalar. Det er gjerne dei store aktørane i kommunane våra (Tine, Helse Møre og Romsdal m.f.).

Formålet med opprettinga av eige næringssekskap var eit ynskje om å unngå stor kostnadsauke for VØR sine abonnentar ved bortfall av felles utnytting av mannskap, hus og utstyr. Morselskapet og dotterselskapet får også synergieffektar av å utnytte felles ressursar. Overskota frå RSS og uteleigedelen i selskapet er fri eigenkapital som m.a. kan brukast til å gå inn og sikre lokale tilbod. Kvart år nyttar ein deler av overskotet til grovavfallsinnhentinga på bygdene, som ikkje kan seiast å vere eit reint tilbod til hushaldningane. Vidare finansierar ein Strandryddinga om våren som er eit tiltak som ikkje kan dekkast av renovasjonsgebyret.

RSS har eigen dagleg leiar og styre. For å unngå kryssubsidiering frå den konkurranseutsette marknaden til monopolmarknaden med hushaldavfall (og omvendt), har ein organisert drifta i to separate selskap med eigne styrer. Samvirke mellom selskapa vert regulert i avtalar mellom selskapa, godkjent i dei respektive styra. Avtalane skal forhindre at RSS sin aktivitet blir subsidiert gjennom bruk av VØR sine ressursar. Selskapskontroll av VØR, utført av Vest Kontroll i 2019, fann ingen kritikverdige tilhøve mellom selskapa.

Selskapsstrategi og tilhøyrande styringsdokument

Vedtekter Vedtektene er selskapsavtalen og er eit styringsdokument for VØR og eigarkommunane.	Selskapsavtalen er vedteken av kommunestyra i tråd med lova sine krav.
Renovasjonsforskrifter Kommunale renovasjonsforskrifter vedtekne av Ørsta kommunestyre den 05.09.2019 og fellesnemnda for nye Volda kommune den 18.06.2019 i fylgje lov av 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forureining og om avfall (forureiningslova, frl) §§ 30, 31 og 34, 79 og 83.	Forskriftene inneheld definisjonar, rettar og plikter knytt til handsaming av avfall og slamtømming frå hushald.
Strategiplan Strategiplanen drøftar aktuelle emner, og listar opp VØR sine planar for å nå nasjonale og lokale miljømål. Strategiplan er rettleiande for den fire årlege økonomiplanen som igjen er styrande for det årlege budsjettet. VØR har laga strategiplanar tilbake til 2001, og planen vert rullert årleg. Strategiplan for 2020-2023 vart sist vedteke av representantskapet 8.oktober 2019.	- Selskapsstrategien blir handsama av representantskapet. I tråd med vedtektene § 7 er det representantskapet som skal fastsette overordna mål og retningslinjer for selskapet. - Strategi-/verksemds-plan vert rullert med ein faktadel og ein handlingsplan. Strategi-/verksemds-plan er såleis lik ein kommuneplan i sin oppbygging. - Strategiplanen er eit verktøy for styrande organ og leiing og gir rammene for korleis VØR skal drivast og såleis også kva som må prioriterast det einskilde år.
Økonomiplan Representantskapet skal etter Lov om Interkommunale selskap § 27 og vedtekter for selskapet § 7 vedta økonomiplan for selskapet for fire år om gongen. Planen bygger på VØR sin strategiplan og årlege handlingsplan og kjem med tilråding frå styret til representantskapet. Ny økonomiplan for 2020-2023 vart vedtatt av representantskapet 8.oktober 2019.	- Representantskapet skal vedta økonomiplan for selskapet for fire komande år. - Økonomiplanen bygger på VØR sin strategiplan og årlege handlingsplan. Vedteken økonomiplan er grunnlaget for neste års drifts og investeringsbudsjett.
Årsbudsjettet Representantskapet skal etter Lov om Interkommunale selskap vedta årsbudsjettet i selskapet. Vidare er det representantskapet som rår kommunestyra til å vedta gebyrsatsar for det komande år. Representantskapet vedtok årsbudsjettet 2020 den 8 oktober 2019.	Representantskapet vedtar årsbudsjett med rammer for låneopptak

Strategiske mål

Selskapet skal oppfylle eigarane sine krav til kostnadseffektiv leveranse av tenester innan miljø og avfall. I dette ligg det at selskapet skal arbeide for dei gode miljøøysningane innanfor akseptable økonomiske rammer. Vidare skal selskapet jobbe for å nå materialgjenvinningsmål i tråd med lokale, nasjonale og internasjonale krav.

Tidlegare mål og status.

I februar 2018 vart Regjeringa si melding om avfall og sirkulær økonomi behandla i Stortinget. Stortinget vedtok at regjeringa skal utarbeide ein nasjonal strategi for utviklinga av ein sirkulær økonomi. Regjeringa vart bedt om å sette nye nasjonale mål for avfallsreduksjon, materialgjenvinning og ombruk, i tråd med EU sin sirkulære økonomi pakke. Det nye mantraet er at avfall skal verte sett som og behandla som ein verdifull ressurs. Dette viser igjen i både EU og Stortinget sitt krav om auka materialgjenvinning. Jamført EU sitt avfallsrammedirektivet skal 50% av all avfall frå hushald i Norge materialgjenvinnast i 2020.

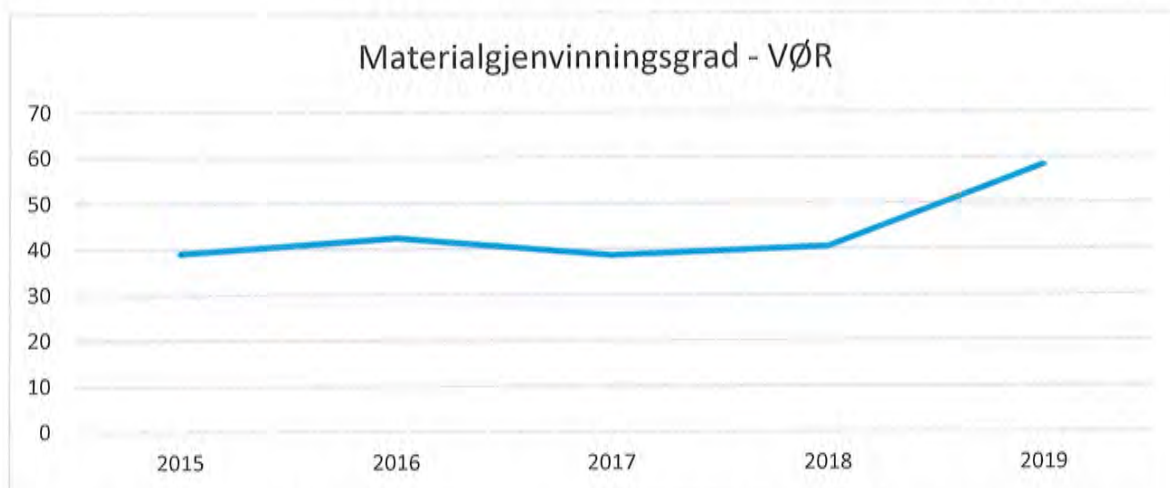
Regional delplan for klima og energi 2015-2020 vart vedteken i fylkestinget 15. juni 2015. Planen har som mål å redusere klimagassutsleppa i Møre og Romsdal med ti prosent i perioden 2009 – 2020. Innan 2020 skal det dessutan vere gjennomført minst fem konkrete tiltak i kvar kommune i fylket for å betre miljøet og redusere klimagassutslepp.

I 2010 vedtok Ørsta kommune og Volda kommune ein klimaplan gjeldande frå 2010-2020 med hovudfokus på status, utfordringar og tiltak retta mot utslepp av klimagassar innan deira kommunar. Denne vart bestemt revidert i 2019. Eit av måla beskrive i planen var å nå 10 kg per innbyggjar i innsamla plastemballasje innan 2020. Dette målet nådde VØR i 2018, med 10,1 kg innsamla plastemballasje per innbyggjar. I same klimaplan hadde t.d. Ørsta eit mål om utsortering av minimum 45 kg våtorganisk avfall pr innbyggjar ved innføring av matavfallinnsamling. På slutten av 2019 var prognosen for innsamla matavfall 74 kg pr innbyggjar. Dette målet har dermed blitt nådd med god margin.

I 2015 handsama VØR sitt styre ein strategiplan for 2015-2020, der dei gjorde vedtak om korleis nå nasjonale og overnasjonale styresmakter sine mål i avfallspolitikken. Representantskapet vedtok strategiplanen i 2015 med målsetning om at VØR skulle nå mål om minst 50 % materialgjenvinning i 2018 og deretter 60 % materialgjenvinning i 2020. VØR målte i 2017 ein materialgjenvinningsgrad på 38%. I 2018 vart materialgjenvinningsgrada målt til å vere 40,4%. Med matavfallsinnsamlinga som kom på plass frå 2019 er resultatet i 2019 61,2 %. Derimot er både det nasjonale målet om 50% materialgjenvinning og representantskapet sitt mål om 60 %, nådd innan 2020.

Diagrammet under viser korleis materialgjenvinningsgrada til VØR gradvis har bevegde seg oppover frå 2015, før eit hopp kom med matavfallinnsamlinga i 2019.

I den nye strategiplanen (2020-2023) vedteken av representantskapet i oktober 2019, er dei nye miljømåla 5 % betre enn EU sine miljømål. At VØR skal oppnå 60% materialgjenvinning innan 2025 og 65% innan 2030.

EU har gitt pålegg om ny metode for måling av materialgjenvinning. Målepunktet vert i 2023 eller seinast i 2025 flytta frå levering til materialgjenvinning til kva som faktisk kjem ut i form av råvare som kan materialgjennast. Det inneber at dagens 61,2 % reelt vert seinka opp mot 10 %.

I same strategiplan vart det vedteken å arbeide mot å redusere utslepp frå transport med 20% i høve 2010 tal i tråd med stortinget sitt klimaforlik.

Nye internasjonale og nasjonale mål.

I 2019 lanserte den Europeiske kommisjonen «The European Green Deal» som har som sitt hovudmål å bidra til at Europa blir det første klimanøytrale kontinentet innan 2050. Denne avtalen er tufta på FN sine klimamål av 2015, der berekraft, rettferdig fordeling av ressursar og likestilling står i sentrum. I 2020 har den Europeiske kommisjonen lansert ein ny sirkulær økonomi handlingsplan, der fokuset er å skape insentiv for berekraftige produkt og produksjon, med eit spesielt fokus på tekstil, konstruksjonsavfall, elektronikk og plast. Kommisjonen har og eit større fokus enn før på ombruk og avfallsreduksjon før materialgjenvinning.

For å nå framtidige materialgjenvinningsmål innan 2025 og 2030, har Miljødirektoratet her heime, parallelt med dette foreslått at fleire og større fraksjonar må utsorterast i løpet av åra som kjem. Her er trevirke til sponplateproduksjon og hardplast til ny plast, dei neste fraksjonane. Nytt er og forslag om at tekstilar må verte kommunalt ansvar å samle inn frå 2023 eller 2025.

Dette vil krevje endringar i åtferd og vaner blant forbrukarane. Industrier og produsentar må og vere sitt ansvar bevisst for å ha ein berekraftig produksjon med fokus på design for materialgjenvinning og bruk av resirkulert materiale i produkta sine.

Frå vår side må vi sørge for god tilrettelegging i innsamlingssystem og hyppig kommunikasjon. Det er vår ambisjon om å gjere vårt til at desse måla vert nådd, til det beste for noverande og framtidige generasjonar.

Samfunnsansvar

Selskapet er ansvarlege i tråd med arbeidsgivarpolitikk, arbeidstakarrettigheiter og etikk. VØR følgjer innkjøpslover og jobbar for deltaking i kunnskapsutvikling og miljøvern. Selskapet har retningslinjer mot antikorrupsjon og urettvis behandling slik som diskriminering av tilsette og abonnentar.

VØR har vedteke å sertifisere seg etter den internasjonale standarden ISO 9001, for å vise til transparens og kunne dokumentere etterleving av lovar, reglar og retningslinjer i samfunnet. Arbeidet er ved årsskiftet kome så langt at val av sertifiserande selskap Verify AS , er gjort, og sertifiseringsdato er fastsett til 27 mai.

Selskapet jobbar etter dei øvste punkta i avfallspyramida. Hovudmålet er avfallsreduksjon og auka ombruk, samt mest mogleg materialgjenvinning av det innsamla avfallet. VØR legg vekt på at alle leverandørar held seg til det som er avtalt med tanke på best mogleg utnytting av avfallsressursane. I dette ligg det at det som er avtalt å gå til materialgjenvinning ikkje vert sendt til forbrenning eller deponi. Selskapet følgjer kontinuerleg opp avvik i eiga verksemd og er opptatt av å ivareta sikkerheita til sine tilsette og omgivnadane rundt.

Ytre- miljø

Selskapet arbeidar kontinuerlig med miljøpositive tiltak ved å:

- Legge godt til rette for innsamling og kjeldesortering av avfall→ Kjeldesortering skal vere enkelt, slik blir meir avfall til nye ressursar.
Arbeide for å redusere miljøbelastninga drifta av selskapet gir→Her er etablering av fleire nedgravne anlegg og derav mindre transport eit viktig ledd i arbeidet.
- Legge til rette for innsamling av metall og EE-avfall på bygdene og farleg avfall i raudeboks i både bygd og sentrumsområda→ Ved å gjere det enklare å levere farleg avfall, håpar vi det reduserer forureining og forsøpling. Slik får vi også materialgjenvinne meir avfall til nye råvarer.
- Koordinere og legge til rette for strandryddeaksjonar og mottak av marin avfall→ Marin avfall forsvinn ikkje og spesielt plast vert nedbroten til mikro- og nano partikler som er til stor skade for livet i havet og dyrelivet på land.

Likestilling

Styret har i 2019 2 eigaroppnemnde kvinner og 2 menn. Kravet om kjønnsbalanse i styret er dermed ivaretatt i tråd med KS sin rettleiar «anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll».

Openheit

Alle representant- og styresaker blir fortløpande lagt ut på nettsida under «saker styret og representantskapet» og er tilgjengeleg for omverda. Selskapet har alltid hatt transparens som ei viktig prioritering. Inntrykket er at media og enkeltpersonar har fått tak den informasjonen som blir etterspurt utan at dette har vore opplevd som problematisk.

Etiske retningslinjer

Selskapet har hatt etiske retningslinjer sidan 2002, og dei vart sist rullert i november 2019 som del av Policy dokumentet som inngår i ISO 9001 dokumentasjonen.

Representantskapet sin oppgåve etter vedtektene er å fastsette overordna mål og retningslinjer for selskapet. Styret har derfor vedteke at Policy dokumentet skal endeleg fastsettast av representantskapet.

ISO 9001

ISO 9001 tek føre seg overordna systemdokumentasjon knytt til kvalitet og miljømål, ilag med Policy, og varslingsrutinar, som er mest aktuelt for eigar å vere informert om.

I 2019 vart det vedteke å få på plass ISO 9001 rutinar i VØR. Selskapet opplever stort trykk på formelle krav frå tilsynsmyndigheter og eigarorgan om dokumentasjon på etterleving av krav. Dette er krav som gjeld i alle deler av organisasjonen.

Sertifiseringsdato er fastsett til 27 mai 2020.

Vårt dotterselskap Retura Søre Sunnmøre AS har vore sertifisert sidan 2015.

Hovdebygda 24.03.2020

Jon Helge Bjørndal
Styreleiar

Ann Britt Våge Fannemel
Ann Britt Våge Fannemel

Nestleiar

Helge Standal
Helge Standal

Anne Ellingsen
Anne Ellingsen

Øve Myklebust
Øve Myklebust

tilsette sin representant

Petter Bjørdal
Petter Bjørdal

Dagleg leiar